

Rok akademicki 2021/2022

Ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych

Dział praktyk studenckich i karier

AKADEMII NAUK STOSOWANYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE
2022

Spis treści

Wprowadzenie	3
ANALIZA DANYCH	5
Miejsce zamieszkania.....	5
Miejsce odbywania praktyki	5
Wybór miejsca odbywania praktyk	6
Ocena informacji dotyczących realizacji praktyk	6
Ocena poziomu zadowolenia z organizacji praktyk	6
Ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia	9
Ponowny wybór miejsca odbywania praktyk.....	9
Wpływ sytuacji pandemicznej na realizację praktyk	10
Uwagi studentów dotyczące organizacji praktyk zawodowych.....	11
Wnioski	12
Wykres 1. Rok studiów	4
Wykres 2. Wpływ pandemii na realizację praktyk	10
Rysunek 1. Powiat pilski	5
Tabela 1. Liczba porozumień w podziale na kierunki kształcenia	3
Tabela 2. Liczba udzielonych odpowiedzi z podziałem na kierunki studiów	4
Tabela 3. Miejsce zamieszkania	5
Tabela 4. Miejsce odbywania praktyk.....	5
Tabela 5. Miejsce odbywania praktyk.....	6
Tabela 6. Uzyskane informacje dotyczące organizacji praktyk	6
Tabela 7. Zadowolenie z przebiegu praktyk	7
Tabela 8. Nabyte nowe doświadczenie	8
Tabela 9. Ocena zakładowego opiekuna praktyki	8
Tabela 10. Ocena organizatora praktyki	8
Tabela 11. Ocena kierunkowego opiekuna praktyki	8
Tabela 12. Ocena pracowników administracyjnych działu praktyk studenckich i karier	9
Tabela 13. Wykorzystanie zdobytej wiedzy podczas zajęć dydaktycznych	9
Tabela 14. Ponowny wybór miejsca odbywania praktyk.....	9

Wprowadzenie

Praktyki studenckie są integralną częścią procesu dydaktycznego. W trakcie praktyk studenci uzupełniają i utrwalają wiedzę zdobytą w czasie studiów. Akademia Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile posiada bogatą ofertę studenckich praktyk zawodowych. Uczelnia współpracuje z wieloma przedsiębiorstwami i instytucjami z Pily, regionu i, w mniejszym zakresie, z terenu całego kraju. Aktualnie ANS w Pile posiada ponad 200 porozumień o realizację praktyk zawodowych z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami. Liczbę porozumień w podziale na kierunki kształcenia zawiera tabela 1.

Tabela 1. Liczba porozumień w podziale na kierunki kształcenia

Lp.	kierunek studiów	liczba porozumień
1.	budownictwo	12
2.	ekonomia	37
3.	elektrotechnika	11
4.	filologia	24
5.	fizjoterapia	34
6.	kosmetologia	13
7.	kryminalistyka z kryminologią	8
8.	mechanika i budowa maszyn	16
10.	pedagogika	25
11.	pielęgniarstwo	27
12.	ratownictwo medyczne	18
13.	transport	18
RAZEM		243

Zgodnie z procedurą **Analiza i ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych w kraju i za granicą oraz aktualizowania i korygowania zapisów tych procedur** Dział Praktyk Studenckich i Karier przygotowuje raport pt. **Ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych**, realizowanych na terenie kraju, w ramach toku studiów.

Badanie skierowane zostało do studentów wszystkich kierunków, rodzajów (licencjackie, inżynierskie, magisterskie) i trybów studiów (stacjonarne, niestacjonarne) ANS w Pile.

W niniejszym opracowaniu analizie poddano dane zebrane w roku akademickim 2021/2022.

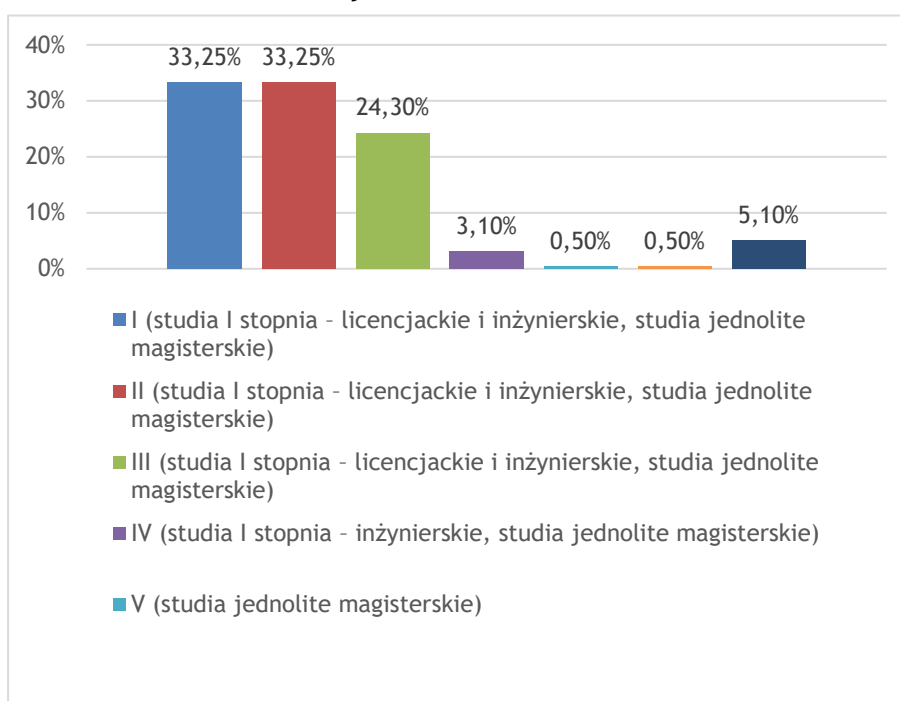
W badaniach empirycznych zastosowano metodę sondażu ankietowego w oparciu o narzędzie badawcze, jakim jest arkusz ankiety (tradycyjny) oraz elektroniczny kwestionariusz ankiety. Badanie zostało przeprowadzone przy zastosowaniu techniki CAWI (*Computer Assisted Web Interviews*). To technika ilościowa, w której badania prowadzone są przez udostępnienie respondentom kwestionariusza internetowego. Ankiety mogą być adresowane do wybranych grup celowych, klientów sklepów internetowych, internautów odwiedzających portale tematyczne. Silną stroną tego typu rozwiązań jest niewątpliwie ograniczenie czasu i kosztów przygotowania badania, a także samej jego realizacji i przygotowania danych do analizy. Większe poczucie anonimowości uczestników sprawia z kolei, iż narzędzie to okazuje się niezwykle przydatne do poruszania kwestii

wrażliwych np. wysokości zarobków. Realizacja badania trwa krócej niż w przypadku badań tradycyjnych, brak jest kosztów prac terenowych, druku i wysyłki materiałów.

Studenci uzyskujący wpis do indeksu, potwierdzający zaliczenie obligatoryjnych praktyk zawodowych, poproszeni zostali o ocenę organizacji praktyk z uwzględnieniem poziomu satysfakcji z jej przebiegu. W badaniu udział wzięło **391 osób**, w tym **247 kobiet** i **138 mężczyzn**, **6 osób nie ujawniło płci**.

Wśród ankietowanych 64% stanowili studenci studiów licencjackich, 23% stanowili studenci studiów inżynierskich, natomiast studia magisterskie reprezentowane były przez 12% ankietowanych. Uczestnikami badania byli studenci wszystkich roczników. Szczegółowy procentowy rozkład udziału studentów w badaniu w odniesieniu do poszczególnych lat uwzględnia poniższy wykres.

Wykres 1. Rok studiów

Liczbę uzyskanych odpowiedzi z podziałem na kierunki studiów prezentuje poniższa tabela 2.

Tabela 2. Liczba udzielonych odpowiedzi z podziałem na kierunki studiów

Kierunek studiów	liczba	procent
budownictwo	37	9,46%
ekonomia	31	7,93%
elektrotechnika	19	4,86%
filologia	58	14,83%
fizjoterapia	28	7,16%
kosmetologia	18	4,60%
kryminalistyka z kryminologią	77	19,69%
mechanika i budowa maszyn	15	3,84%
pedagogika	26	6,65%
pielęgniarstwo	48	12,28%
praca socjalna	0	0,00%
ratownictwo medyczne	14	3,58%
transport	20	5,12%

ANALIZA DANYCH

Miejsce zamieszkania

Studenci uczestniczący w badaniu dotyczącym organizacji studenckich praktyk zawodowych w ANS w Pile pochodzą głównie z województwa wielkopolskiego (89% ankietowanych). Wśród osób z województwa wielkopolskiego najliczniejszą grupę stanowią pilanie (144 osób), a następnie mieszkańcy innych powiatów województwa wielkopolskiego (138 osób). Miejsce zamieszkania respondentów prezentuje tabela 3.

Tabela 3. Miejsce zamieszkania

Miejsce zamieszkania	liczba	procent
Piła	144	36,83%
powiat pilski	66	16,88%
inny powiat województwa wielkopolskiego	138	35,29%
inne województwo	43	11,00%

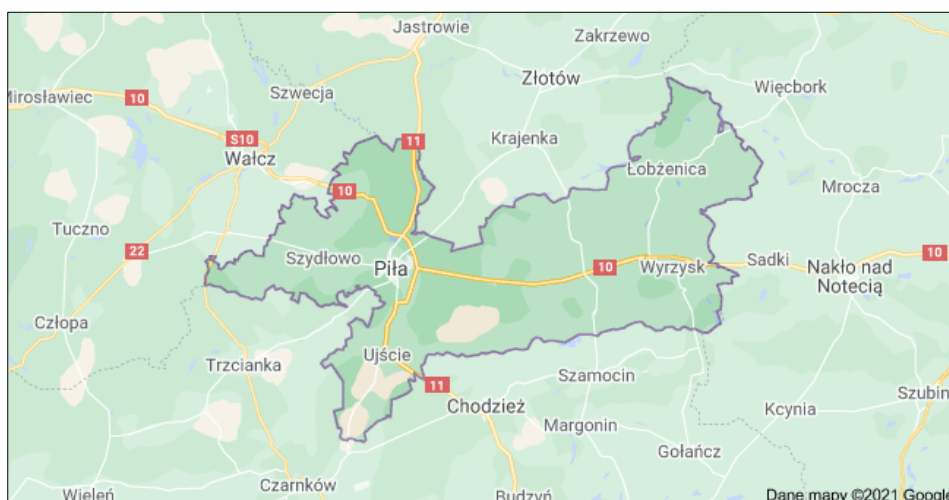
Miejsce odbywania praktyki

Z badań ankietowych wynika, iż studenci odbywali praktyki głównie w województwie wielkopolskim (ok. 90% odpowiedzi), który stanowi ich obszar zamieszkania. Miejsca odbywania praktyk prezentuje tabela 4.

Tabela 4. Miejsce odbywania praktyk

Miejsce odbywania praktyki	liczba	procent
Piła	176	45,01%
powiat pilski	43	11,00%
inny powiat województwa wielkopolskiego	132	33,76%
inne województwo	40	10,23%

Rysunek 1. Powiat pilski

Wybór miejsca odbywania praktyk

Respondenci w zdecydowanej większości samodzielnie dokonywali wyboru miejsca odbywania praktyki (323 osób). Wśród osób, które preferowały miejsce odbywania praktyk jako wskazane przez pracownika Biura praktyk studenckich było zaledwie 11 studentów, natomiast 17 osób zdecydowało się na miejsce praktyk wskazane przez kierunkowego opiekuna praktyk.

Tabela 5. Miejsce odbywania praktyk

Miejsce odbywania praktyk:	liczba	procent
zostało wybrane samodzielnie przez studenta	323	82,61%
zostało wskazane przez pracownika Biura praktyk studenckich	11	2,81%
zostało wskazane przez kierunkowego opiekuna praktyk	17	4,35%
stanowiło miejsce zatrudnienia	38	9,72%
stanowiła własna działalność gospodarcza	2	0,51%

Ocena informacji dotyczących realizacji praktyk

96% respondentów twierdzi, że przed rozpoczęciem praktyki otrzymało wyczerpującą informację dotyczącą ich organizacji. Zaledwie 16 osób odczuło brak pewnych informacji, nie wskazując jednak na konkretne przykłady.

Tabela 6. Uzyskane informacje dotyczące organizacji praktyk

Czy przed realizacją praktyk studenckich otrzymał/a Pan/Pani wyczerpującą informację dotyczącą ich organizacji?	liczba	procent
tak	375	96%
nie	16	4%

Pracownicy Działu Praktyk Studenckich i Karier prowadzą fakultatywne grupowe spotkania ze studentami wszystkich kierunków i trybów studiów przed rozpoczęciem realizacji praktyk. Informują studentów o podstawach prawnych dotyczących organizacji praktyk, wzorach i obiegu dokumentów oraz schemacie ich uzupełniania, a także formach zaliczania praktyk. W spotkaniach tych aktywnie uczestniczą również kierunkowi opiekunowie praktyk (z ramienia Uczelni).

Ocena poziomu zadowolenia z organizacji praktyk

Zdecydowana większość ankietowanych jest zadowolona z przebiegu praktyki. Pełną ocenę poziomu zadowolenia uwzględni tabela 7.

Tabela 7. Zadowolenie z przebiegu praktyk

Czy jest Pan/i zadowolony/a z przebiegu praktyki?	liczba	procent
Zdecydowanie tak	290	74,17%
Raczej tak	88	22,50%
Trudno powiedzieć	8	2,05%
Raczej nie	3	0,77%
Zdecydowanie nie	2	0,51%

Wybrane wypowiedzi studentów (pisownia oryginalna):

- *Praktyki przebiegały w przyjaznej atmosferze, pod okiem wykwalifikowanych pracowników. Zachęcano mnie do wykonywania jak największej aktywności i ćwiczenia umiejętności;*
- *Zdobyłam potrzebną wiedzę i nauczyłam się wielu umiejętności, ale często dzięki uprzejmości personelu, a nie opiekuna, więc zależy od oddziału, na którym odbywały się praktyki;*
- *Opiekunowie praktyk dali możliwość studentom wykorzystania wiedzy zdobytej na zajęciach dydaktycznych w praktyce co dało nam możliwość sprawdzenia naszych umiejętności i ewentualną poprawę błędów;*
- *Miałam okazję w praktyce zastosować to czego się nauczyłam na zajęciach, utrwaliło to moją wiedzę i polepszyło umiejętności praktyczne a także interpersonalne;*
- *Osoby opiekujące się studentami na praktykach były bardzo pomocne i kompetentne, mogłam ćwiczyć zdobytą podczas roku akademickiego wiedzę praktyczną;*
- *Miałem okazję nauczyć się zarówno pracy z dokumentacją związaną z daną instytucją oraz zdobywać wiedzę poprzez uczestnictwo w wykładach dla funkcjonariuszy tej instytucji;*
- *Pracownicy byli mili i służyli pomocą na każdym kroku. Zdobyłam wiele nowych umiejętności i pozyskałam wiedzę, która z pewnością przyda mi się w przyszłości;*
- *Podczas odbywania praktyk miałam okazję dowiedzieć się jakie zadania wykonuje się na różnych stanowiskach w zakładzie pracy. Nie miałam żadnych problemów, wszystko odbyło się bez problemowo;*
- *Bardzo duża kadra doświadczonych fizjoterapeutów którzy bardzo dobrze przekazywali swoją wiedzę;*
- *Praktyka przebiegła bardzo pomyślnie, wszyscy pracownicy z chęcią mi pomagali i tłumaczyli rzeczy których nie znałam. Na praktyce nauczyłam się wielu nowych rzeczy;*
- *Zgodny i pomocny zespół. Elastyczne godziny pracy, określone konkretne zadania które należy wykonać;*
- *Podczas nauk w biurze rachunkowym zdobyłem dużą wiedzę między innymi o podatkach które przyczyniły się do łatwiejszej nauki przedmiotu prawa rachunkowego;*
- *Dzięki praktyce mogłam poznać jak wygląda praca księgowego, jestem zadowolona, że miałam taką możliwość;*
- *Na chwilę obecną pracuje w tym miejscu.*

Ocenie studentów został poddany aspekt dotyczący nabycia, podczas praktyki, nowych doświadczeń (umiejętności) zawodowych związanych z kierunkiem studiów. 90% badanych studentów nabyło nowe doświadczenia zawodowe. Wyniki, uwzględniające wszystkie odpowiedzi ankietowanych, przedstawiono w tabeli 8.

Tabela 8. Nabyte nowe doświadczenie

Czy w trakcie trwania praktyki nabył/a Pan/i nowe doświadczenia (umiejętności) zawodowe związane z kierunkiem studiów?	liczba	procent
tak	328	90%
nie	15	1%
Trudno powiedzieć	48	9%

Przeprowadzone badania jednoznacznie wskazują, że zarówno zakładowy opiekun praktyki, jak i organizator praktyki zostali bardzo pozytywnie ocenieni przez ankietowanych. Stopień zadowolenia studentów w ww. zakresie określają tabele: 9 i 10.

Tabela 9. Ocena zakładowego opiekuna praktyki

Zakładowy opiekun praktyki był osobą kompetentną i pomocną w realizacji zadań	liczba	procent
Zdecydowanie tak	320	81,8%
Raczej tak	56	14,3%
Trudno powiedzieć	13	3,3%
Raczej nie	2	0,6%
Zdecydowanie nie	0	0%

Tabela 10. Ocena organizatora praktyki

Organizator praktyki zapewnił warunki niezbędne do przeprowadzenia praktyki i prawidłowo zorganizował jej przebieg	liczba	procent
Zdecydowanie tak	315	80,60%
Raczej tak	63	16,10%
Trudno powiedzieć	9	2,30%
Raczej nie	4	1%
Zdecydowanie nie	0	0%

Ocenie studentów poddano również zaangażowanie kierunkowego opiekuna praktyki. Z przeprowadzonych badań wynika, że ponad 90% studentów bardzo dobrze i dobrze oceniło opiekuna praktyki z ramienia Uczelni. Pozostałe odpowiedzi przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Ocena kierunkowego opiekuna praktyki

Kierunkowy opiekun praktyki miał bieżący kontakt ze studentami, był pomocny, reagował w kwestiach wymagających jego opinii	liczba	procent
Zdecydowanie tak	302	77,20%
Raczej tak	66	16,90%
Trudno powiedzieć	13	3,30%
Raczej nie	9	2,30%
Zdecydowanie nie	1	0,30%

Znaczna część ankietowanych jest bardzo zadowolona (66,8%) lub zadowolona (24,8%) z obsługi administracyjnej w Uczelni dotyczącej organizacji praktyk studenckich. Pełną skalę oceny przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Ocena pracowników administracyjnych działu praktyk studenckich i karier

Pracownicy administracyjni działu praktyk studenckich i karier byli pomocni, skutecznie realizowali zadania	liczba	procent
Zdecydowanie tak	261	66,80%
Raczej tak	97	24,80%
Trudno powiedzieć	22	5,60%
Raczej nie	10	2,60%
Zdecydowanie nie	1	0,20%

Ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia

Większość ankietowanych uważa, że wiedza, kompetencje społeczne i umiejętności zdobyte w trakcie studiów pomogły w realizacji praktyk zawodowych (84% odpowiedzi). Zaledwie 4% ankietowanych temu zaprzecza. Pozostałe osoby (12%) nie potrafiły ocenić skali tego zagadnienia.

Tabela 13. Wykorzystanie zdobytej wiedzy podczas zajęć dydaktycznych

Czy w trakcie odbywania praktyki wykorzystał/a Pan/i wiedzę zdobytą podczas zajęć dydaktycznych?	liczba	procent
tak	328	84%
nie	15	4%
trudno powiedzieć	48	12%

Ponowny wybór miejsca odbywania praktyk

Z odpowiedzi studentów wynika, że aż 86% z nich chciałoby odbyć praktykę ponownie w tym samym miejscu. Czynniki przemawiającymi za pozytywną oceną miejsca praktyki, według studentów, były: miła atmosfera w zakładzie pracy, możliwość wykorzystania wiedzy w praktyce i zdobycia doświadczenia zawodowego, możliwość odbycia praktyki w miejscu zamieszkania studenta, samodzielność wykonywanych zadań oraz wykwalifikowana kadra pracowników i opiekunów praktyk, pomocna przy realizacji zadań. 5% respondentów ma odmienne doświadczenia, które przekładają się na chęć zmiany miejsca odbywania praktyki.

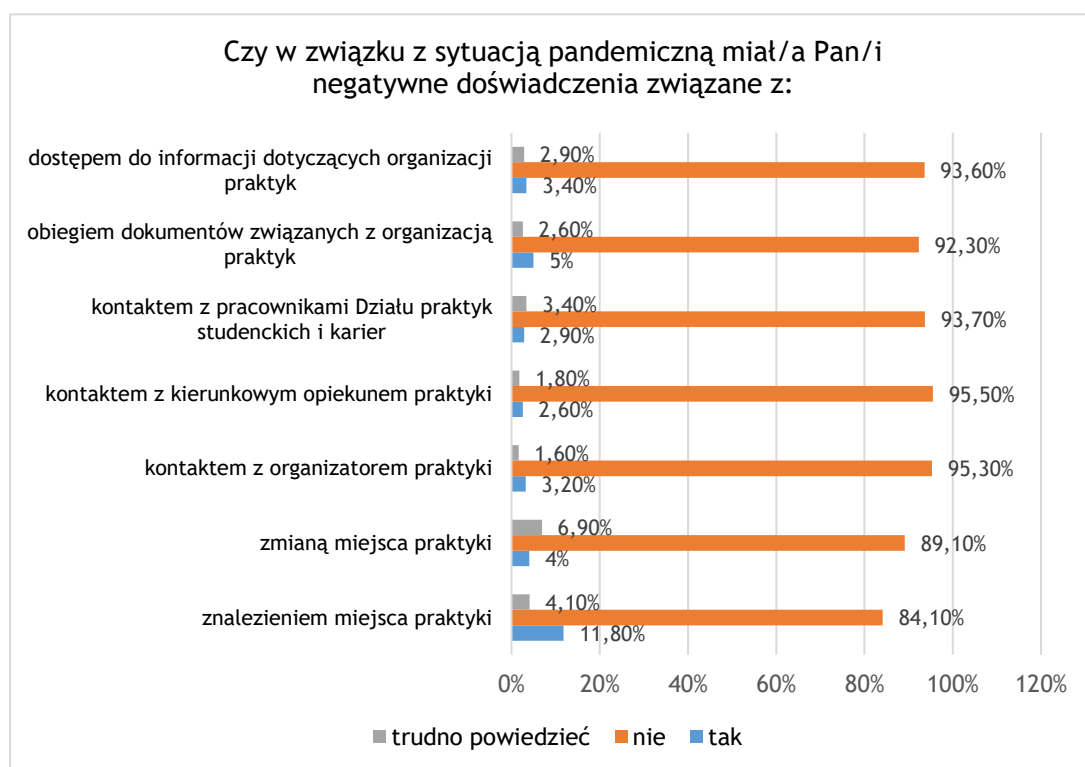
Tabela 14. Ponowny wybór miejsca odbywania praktyk

Gdyby Pan mógł/Pani mogła wybraćby/łyby wybrać to samo miejsce odbywania praktyk?	liczba	procent
tak	336	86%
nie	19	5%
trudno powiedzieć	36	9%

Wpływ sytuacji pandemicznej na realizację praktyk

Z przeprowadzonych badań wynika, że dla zdecydowanej większości respondentów sytuacja pandemiczna nie wpłynęła negatywnie na przebieg i realizację praktyk. Biorąc pod uwagę wskaźniki dotyczące: dostępu do informacji, obiegu dokumentów, a także kontaktu studenta z pracownikami Uczelni i u organizatora praktyki oraz zmiany miejsca praktyk aż 78,25% (średnia ze wszystkich kategorii) osób wyraziło zdanie, iż nie odczuło negatywnego wpływu pandemii na ww. aspekty. Rozważając teoretycznie sytuację związaną z COVID-19 i jej wpływ na poszukiwanie miejsca realizacji praktyki, można było przypuszczać, że będzie ona stwarzała trudności i ograniczenia. I choć dla większości, bo aż 84,1% osób nie doświadczyło tej zależności, to 11,8% osób potwierdziło negatywny wpływ na ten etap praktyk, a 4,1% respondentów nie ma zdania na ten temat. Poniższy wykres przedstawia wpływ pandemii na realizację praktyk.

Wykres 2. Wpływ pandemii na realizację praktyk

Wybrane wypowiedzi studentów (pisownia oryginalna):

- *Miały ono charakter pozytywny bo uczelnia nawet w trakcie trwania pandemii zapewniła nam praktykę żebyśmy zdobyli wiedzę;*
- *Okrojona ilość jednostek była otwarta na przyjęcie studenta na praktyki;*
- *Praktyki w trybie online były ciekawym doświadczeniem. Dzięki takiej formie praktyk była możliwość poznania większej ilości instytucji państwowych oraz ich funkcjonowania. Jednak mam nadzieję, że to była sytuacja jednorazowa, ponieważ wolę kontakt z ludźmi i naukę w praktyce;*
- *Miejsca do których dzwoniło się z prośbą o przyjęcie na praktykę w związku z panującą wówczas sytuacją pandemiczną albo od razu mówiły, że nie ma takiej możliwości albo wymagały ważnego szczepienia;*
- *Neutralny, ponieważ nie sprawiły większych problemów, a jak się one pojawiły to nie przez pandemię;*
- *nie miałam negatywnych doświadczeń. Pracownicy z obu stron byli otwarci na kontakt telefoniczny i oraz mailowy. Nie było też problemu w kontakcie bezpośrednim, gdyż placówki nie były zamknięte na osoby ubiegające się o praktyki;*
- *Cały przebieg praktyki odbył się bezproblemowo, zarówno jako i w miejscu praktyki jako i z dostarczeniem wszystkich dokumentów do Biura Praktyk Studenckich. Dokumenty zostały dostarczone elektronicznie jak i listownie;*

Uwagi studentów dotyczące organizacji praktyk zawodowych

Wielu studentów z różnych kierunków pozytywnie oceniło organizację i przebieg praktyk, (pisownia oryginalna):

- *„Nie mam żadnych dodatkowych uwag, jestem bardzo zadowolona z przebiegu praktyk i pomocy opiekunów zarówno akademickich jak i zakładowych”.*
- *„Nie mam żadnych zastrzeżeń i uwag odnośnie mojego opiekuna praktyk i roku. Opiekun realizował swoje zadania, okazywał wsparcie i pomoc”.*
- *„Współpraca jest doskonała a ideału nie należy poprawiać”.*
- *„Nabyłam doświadczenie i nowe umiejętności”.*
- *„Zdobyłam dużo wiedzy w przyjaznej atmosferze”.*

Pojawiały się także negatywne uwagi dotyczące organizacji studenckich praktyk zawodowych (pisownia oryginalna):

- *„Brakowało informacji, w których placówkach możemy odbywać praktyki”.*
- *„Niedoinformowanie o terminie praktyk oraz dokumentacji potrzebnych do wypełnienia praktyk ze strony pracowników uczelni”.*
- *„Uważam, że godzin praktyk na studiach zaocznych jest zdecydowanie za dużo. Większość studentów zaocznych pracuje zawodowo na pełnym etacie, ciężko było połączyć pracę,*

studia i jeszcze do tego tak ogromna liczbę godzin praktyk. W zasadzie taki student (w tym ja) nie ma życia prywatnego nie wspominając już o czasie dla rodziny i czasie niezbędnym do uczenia się na bieżąco”.

- „Proszę uwzględnić specyfikę pracy służb mundurowych oraz ochronę informacji niejawnych i zmniejszyć ilość praktyk (czyt. straconego czasu np. na archiwizację dokumentacji u organizatora praktyki) w każdym semestrze”.

Wnioski

Badania ankietowe dotyczące studenckich praktyk zawodowych w ANS w Pile wykazały, że respondenci bardzo dobrze ocenili organizację i przebieg praktyk. Słabsze oceny poszczególnych kategorii pytań dotyczyły zaledwie kilku przypadków. Z przeprowadzonych badań wynika, iż studenci jako miejsce odbywania praktyki wybierali przede wszystkim instytucje położone w województwie wielkopolskim, co związane było z ich miejscem zamieszkania.

Uczestnicy badań preferowali możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyk zawodowych niż możliwość wskazania tego miejsca przez pracownika Uczelni lub pracownika biura praktyk studenckich. Zdecydowana większość respondentów chciałaby odbyć praktykę ponownie w tym samym miejscu. Oznacza to, iż studenci byli zadowoleni z wyboru instytucji przyjmującej, panującej tam atmosfery oraz organizacji praktyki w miejscu jej odbywania. Wśród innych często wymienianych argumentów znalazły się również: możliwość wykorzystania wiedzy w praktyce i zdobycia doświadczenia zawodowego, możliwość odbycia praktyki w miejscu zamieszkania studenta, zapewnienie odpowiednich warunków pracy, samodzielność wykonywanych zadań oraz wykwalifikowana kadra pracowników i opiekunów praktyk, pomocna w realizacji zadań.

Istotny jest również fakt zadowolenia studentów z obsługi administracyjnej praktyk w ANS w Pile. Respondenci, w większości przypadków otrzymali wyczerpującą informację dotyczącą organizacji praktyk, a ich relacja z opiekunem praktyk była bardzo dobra. Wysoko ocenione zostało także kryterium dotyczące kwestii organizacyjnej u organizatora praktyki. Tylko w pojedynczych przypadkach studenci nie w pełni byli usatysfakcjonowani warunkami praktyki bądź stosunkiem opiekuna do praktykanta.

Należy podkreślić, iż zdecydowana większość respondentów była przygotowana pod względem merytorycznym do odbycia praktyki zawodowej. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte w Uczelni pomogły studentom dobrze przygotować się i zrealizować praktyki.

Warto podkreślić, że sytuacja pandemiczna nie wpłynęła negatywnie na realizację praktyk zawodowych. Zarówno dostęp do informacji, obieg dokumentów, a także kontakt studenta z pracownikami Uczelni i u organizatora praktyki oraz znalezienie miejsca praktyk zostało wysoko ocenione.

Treść raportu pt. *Ocena organizacji studenckich praktyk zawodowych* została udostępniona kierunkowym opiekunom praktyk oraz kierownikom katedr.